

1) гарантованість збереження і захисту відповідної інформації та її носіїв у органі державної влади;

2) гарантованість передачі власнику або знищення такої інформації та її носіїв після досягнення мети, задля якої вона була передана до органу державної влади. Розуміємо, що для цілей кримінального переслідування та інших видів державно-примусової діяльності відповідний принцип правового регулювання відносин щодо отримання органами державної влади інформації не може застосовуватися.

Класифікацію інформації за формами активності ОДВ при її отриманні запропоновано активно використати для удосконалення правового регулювання відносин щодо отримання ОДВ інформації, оскільки самостійне і добровільне надання органам державної влади інформації є безконфліктним, порівняно з витребуванням або навіть примусовим вилученням. Рекомендовано орієнтуватися на створення умов для добровільного надання органам державної влади інформації і для відповідного їх закріплення в законодавстві.

УДК 347.73(045)

Устинова І.П.,

к.ю.н., доцент,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДЕЯКИХ ПУБЛІЧНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИН В РОБОТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО КАЗНАЧЕЙСТВА ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ ЗА ВИДАТКОВОЮ ЧАСТИНОЮ БЮДЖЕТУ

Сьогодні, коли відбуваються бурхливі процеси у проведенні адміністративної реформи в Україні, є важливою складовою є наукове та нормативне забезпечення поняття «публічна адміністрація», а значить правове розуміння та регулювання відносин, які виникають при здійсненні діяльності органів публічної адміністрації. Зазначене поняття «публічна адміністрація» досить часто зустрічається у нормативно-правових актах України та працях деяких науковців, але, на жаль, у сучасній науці не сформовано єдиного підходу щодо визначення даного поняття. Дослідженню даного питання приділяли певну увагу такі вчені-юристи: В. Авер'янов, Т. Білозерська, В. Борденюк, Н. Гнидюк, І. Козара, І. Коліушко, В. Малиновський, В. Тимошук та інші [1].

Але при аналізі існуючих точок зору, автор приєднується до такого розуміння, що «публічна адміністрація» це сукупність органів, установ та організацій, які здійснюють адміністративні функції, адміністративна діяльність, яка здійснюється цією системою органів інтересах суспільства, а також сфера управління публічним сектором з боку тієї ж публічної адміністрації [2].

Процес управління фінансовою сферою, зокрема, питаннями видаткової частини державного бюджету, займається система органів Державного казначейства, який безпосередньо здійснює контрольну функцію публічної адміністрації.

З моменту створення органів Держказначейства України у 1995 р. їх діяльність розглядають як суто технічну – ведення бухгалтерського обліку, складання звітності про виконання державного та місцевих бюджетів, управління ресурсами. При цьому поза увагою залишається одна з головних казначейських функцій – контроль бюджетних повноважень при зарахуванні надходжень і здійсненні витрат, який передбачає здійснення певних контрольних дій з боку органів Держказначейства [3, с.64]. Метою цього контролю є зменшення кількості та обсягів порушень бюджетного законодавства, а саме – контроль за порушенням використання бюджетних коштів не за призначенням та у межах бюджетних асигнувань.

При використанні бюджетних коштів контроль можна поділити на чотири окремі самостійні етапи, що невід’ємно взаємопов’язані між собою [4,5]. На першому етапі: органами Держказначейства здійснюється робота щодо забезпечення обліку бюджетних асигнувань та контролю за їх дотриманням. Державне казначейство України, отримавши затверджений річний розпис призначень державного бюджету та розпис асигнувань загального фонду державного бюджету від Міністерства фінансів України, доводять витяги з них до головних розпорядників коштів. Далі головні розпорядники коштів подають Держказначейству України розподіл показників зведених кошторисів доходів і видатків та розподіл показників зведених планів асигнувань із загального фонду державного бюджету в розрізі розпорядників коштів нижчого рівня та одержувачів за територіями відповідно до мережі, яке звіряє відповідність вказаних сум у розрізі територій у зазначених вище документах сумах, зазначеним в розписі видатків бюджету. Державне казначейство України узагальнює одержані дані, формує річний розпис асигнувань загального фонду державного бюджету за територіями і у розрізі розпорядників коштів нижчого рівня та доводить до кожного управління Держказначейства України. Подальші дії управління та відділень Державного казначейства аналогічні діям Державного казначейства України.

На другому етапі: проводиться робота щодо обліку та консолідації інформації за зобов’язаннями розпорядників бюджетних коштів та одержувачів. Органи Державного казначейства (відділення, територіальні управління) отримують та узагальнюють інформацію про наявність несплачених фінансових зобов’язань розпорядників, формують зведену інформацію і подають її Державному казначейству України. Державне казначейство України з метою ефективного управління коштами державного бюджету консолідує інформацію щодо наявності неоплачених фінансових зобов’язань для прийняття відповідних рішень про виділення асигнувань головним розпорядниками коштів.

Третій етап: виділення бюджетних асигнувань Державним казначейством України. Державне казначейство України перевіряє отримані розподіли виділених бюджетних асигнувань від головних розпорядників коштів щодо відповідності вказаних у них сум залишкам на відповідних рахунках, залишкам невикористаних асигнувань розпорядників нижчого рівня та одержувачів невиконаним зареєстрованим фінансовим зобов’язанням та наданій мережі. Дії територіальних управлінь та відділень Державного казначейства аналогічні діям щодо контролю за виділеними бюджетними асигнуваннями, який здійснює Державне казначейство України.

Четвертий етап: контроль перед здійсненням видатків розпорядників та отримувачів по коштах загального та спеціального фондів державного бюджету. На цьому етапі з метою контролю за витрачанням коштів перевіряються рахунки-фактури, накладні, товарно-транспортні накладні, акти виконаних робіт з договорами на предмет відповідності встановленим вимогам (зареєстрованих зобов'язань; залишків коштів на рахунках розпорядників коштів у розрізі кодів економічної класифікації видатків за загальним фондом або залишків коштів за спеціальним фондом; відповідність змісту операцій), а також наявність певних документів, пов'язаних з державними закупівлями. Підтвердження їхньої легітимності є реєстрація фінансових зобов'язань розпорядників бюджетних коштів у системі обліку органів Державного казначейства з виконання бюджетів.

Крім того, оскільки Державне казначейство є учасником системи електронних платежів Національного банку України, здійснення ним поточного контролю включає перевірку всіх банківських реквізитів, а також дотримання інших вимог Нацбанку з оформлення платіжних документів. При невиконанні однієї з вищезазначених вимог орган Держказначейства України відмовляє в оплаті та повертає документи на доопрацювання. Отже, існують відповідні норми та детальні процедури казначейського контролю, але для підвищення ефективності здійснення Державним казначейством України контрольних заходів треба законодавчо врегулювати місце та роль Держказначейства у системі суб'єктів контрольної діяльності.

Сьогодні є актуальним та доцільним, на думку автора:

1. Запровадження казначейського посвідчення договорів, що унеможливить узяття зобов'язань понад кошторисні призначення.

2. Посилення відповідальності головних розпорядників бюджетних коштів за управління бюджетними асигнуваннями й визначення ними підпорядкованих Держказначейству бюджетних установ та підприємств, що виконуватимуть відповідні цільові програми.

3. Запровадження інституту державних бухгалтерів, що допоможе підвищити якість та достовірність бухгалтерського обліку, складання та консолідації фінансової звітності з використання бюджетів; посилити відповідальність розпорядників бюджетних коштів за прийняті рішення щодо виконання кошторисів видатків; удосконалити процедури казначейського контролю.

Література

1. Білозерська Т. О. Реформування публічної адміністрації в Україні як крок до європейської інтеграції / Т. О. Білозерська // Форум права. – 2007. – № 2. – С. 11-19. Пухтецька А. «Європейський адміністративний простір» як новела української адміністративно-правової науки: понятійно-термінологічна характеристика / А. Пухтецька // Юридична Україна. – 2006. – № 8. – С. 41-45.

2. Авер'янов В. Б. Реформування українського адміністративного права: ґрунтовний привід для теоретичної дискусії / В. Б. Авер'янов // Право України. – 2003. – № 5. – С. 117-122.

3. Чечуліна О.О. Контроль бюджетних повноважень при виконанні бюджетів // Фінанси України. – 2007. – №6. – С.64-68.

4. Про затвердження переліку груп власних надходжень бюджетних установ, вимог щодо їх утворення та напрямів використання: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.05.2002р. №659.

5. Про порядок використання коштів, отриманих органами державної влади від надання ними послуг відповідно до законодавства, та їх розміри: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.06.2001р. №702.

УДК 342.9(477): 340.137+341.217(4)

Юринець Ю.Л.,

к.ю.н.,

Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна

ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ЩОДО АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУЛЬТУРНИХ ПРАВ ГРОМАДЯН ДО НОРМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Згідно ч. 2 ст. 11 Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики», одною з основних засад зовнішньої політики є забезпечення інтеграції України в європейський політичний, економічний, правовий простір з метою набуття членства в Європейському Союзі.

За таких умов виникає питання тих кроків, які необхідно зробити з метою здійснення такої адаптації.

Так, І.Я. Тодоров зазначає, що «інтеграційні процеси до Європи відбувалися головним чином шляхом опанування європейських і євроатлантичних цінностей щодо верховенства права та закону і покращення управління» [1, с. 24]. За таких умов розгляд сучасних тенденцій і вимог щодо гарантій культурних прав як складової забезпечення прав громадян є актуальним саме в контексті відповідності європейським стандартам.

Розглядаючи питання адаптації законодавства України щодо європейських стандартів, необхідно, перш за все, визначити, коло принципів та правил, які уособлені в зазначених стандартах, та правові акти, в яких закріплені ці принципи та правила. Загальні напрями адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу визначені в законі України від 18.03.2004 р. № 1629-IV «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу». Згідно цього закону, Україна ставить на меті адаптацію свого законодавства до правової системи Європейського Союзу *Acquis communautaire*. Згідно Розділу II цього закону «Визначення термінів», до правової системи Європейського Союзу *Acquis communautaire* відноситься, зокрема: директива; регламент; рішення; рекомендація або висновок; джерело права у формі міжнародної угоди; загальний принцип права Європейського співтовариства; рішення Європейського суду тощо. Отже, виникає питання дотримання правил та норм, викладених у даних документах, в процесі створення нових та перегляду старих нормативно-правових актів.